

Leden 2020

Přicházíme od Jeslí, kde Maria lidem otvírá cestu k Srdci Ježíše. V srdci Marie je celé Srdce Ježíšovo: všechno to, co toužíme zahlédnout. Od Jeslí se vydáváme na pouť novým rokem, který v prvním lednovém dnu otvírá opět Maria, která právě porodila Ježíše – stala se Matkou Boží, Matkou mého srdce, Matkou církve. Církev je živé Tělo Krista, jehož On je Hlavou a zároveň Srdcem. To Tělo církve má také své Lůno: nejhlubší místo, kde se všechno počíná, rodí, odehrává – rozhoduje. Srdce Mariino je spojené s Lůnem celé církve. Žena rodí lůnem, muž rodí srdcem. Církev rodí své děti Lůnem, které je spojené se Srdcem: jako je provázána Maria s Ježíšem. Maria má dokonale propojené lůno se srdcem – její lůno je v jejím srdci. (My do toho propojení dorůstáme, nakolik se v nás rozrůstá Kristus.) Maria – neposkvrněná, tedy totálně přející – nám vše zprostředkovává. U Marie – zdroje života – nacházíme to, co je pro nás nejpodstatnější. Prosme ji, aby v nás Krista nejen stále nově rodila, ale aby On mohl v nás vyrůst, být ukřižován, vstát z mrtvých a být oslaven. Po Gabrielově zvěstování o narození od Marie anděl odešel, ale Ježíš po svém zrození už nikdy ze srdce Marie ani z našich srdcí neodejde.

S. Luisa Karczubová

* * *

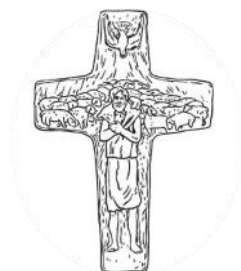
Při našich setkáních nyní často mluvíme o mystické modlitbě srdce. Jde o téma rozsáhlé, které předpokládá životní zkušenost, proto ji nelze takto krátce „vysvětlit“, ale zkusme přijmout drobný impuls, který může vnést zase kus nového světla: Mystická modlitba srdce je modlitba Lásky (Osob)! Každé lidské srdce se ptá, jak se vlastně modlit? Směry jsou různé: vždy jedni zdůrazňovali, že je třeba udělat vše, co je v našich silách. Jiní zase kladli větší důraz na vědomí vlastních hranic a nutnosti Boží pomoci. Ctnost samozřejmě nezávisí jen na nás samotných, ale roste vztahem, tedy za pomoci Boha, jinak řečeno: milostí. Je spojením lidského snažení a Boží pomoci. Proto může Teofan Zadvorník (rovněž svatý Ignác) udělit ohledně modlitby praktickou radu: „Pracuj ze všech sil, avšak na Pánovi ponech, jak uspěješ.“ Když se tedy postupně naučíme nejprve bránit všem zlým podnětům, které na nás dopadají (a budou dopadat stále v podobě myšlenek, citů apod. – abychom se uměli bránit a neztráceli pokoj srdce), zakusíme postupně další stádium zralejší modlitby, ve kterém s úžasem zjistíme, že z nitra nám vycházejí napovrch (opět do myšlenek a citů) podněty. Srdce začne tiše „hovořit“, ševelit. Víme, že je to z nás, a přitom to z nás není. Odkud se to bere? Hesychasté (mniši, kteří se věnovali modlitbě srdce) říkají, že je to z Ducha

Svatého, který má v srdci svůj trůn. V těchto momentech – které se učíme rozeznávat, dešifrovat – naše srdce takzvaně „mluví“, vycházejí z něj podněty Ducha: modlitba srdce! Ať bdíme, nebo spíme, srdce „mluví“ – srdce mi radí, vede mne a chrání. Mystická modlitba znamená, že křesťan se modlí v Duchu, je veden Duchem, ale skrytě a vnitřně. Nemusíme to nijak zvlášť prožívat, cítit nebo navenek projevovat tělesně. Jde o řeč od srdce k Srdci, od osoby k Osobě. A řeč dvou milujících se (člověka a Boha) má nejrůznější podoby: i tiché spočívání jednoho v druhém, kdy už se Boha nemusíme na nic ptát, ale jeden může v srdci druhého odpočívat. Modlitba takto v nás formulována Duchem vždy dojde až k Bohu.

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Maria se neztrácí v obširných úvahách, neklade Pánu překážky, ale pohotově se odevzdává a ponechává prostor Duchu Svatému. Okamžitě dává k dispozici Bohu veškerou svoji existenci a osobní úděl, aby byla utvářena a naplňována jeho slovem i vůlí. V dokonalé shodě s plánem, který s ní měl Bůh, se tak Maria stává „cele krásnou“ a „cele svatou“, avšak bez nejmenšího stínu samolibosti. Je pokorná. Ona je mistrovským dílem, avšak zůstává pokornou, nepatrnou a chudou. V ní se zračí Boží krása, cele tvořená láskou, milostí a sebedarováním. Rád bych podtrhl slovo, kterým Maria definuje sebe samu, když se odevzdává Bohu. Vyznává: jsem služebnice Páně. Mariino přitakání zaujímá od počátku služebný postoj, pozorný vůči potřebám druhých. Dosvědčuje to konkrétně tím, že se hned po Zvěstování vydává navštívit Alžbětu. Ochota vůči Bohu se pojí s ochotou ujímat se potřeb bližního. Všechno bez povyku, bez okázalosti, bez sebestřednosti, bez hledání čestných míst a bez reklam, protože láska a skutky milosrdenství nepotřebují být vystavovány jako nějaká trofej. Skutky milosrdenství se konají mlčky, skrytě a bez vychloubání. I ve svých společenstvích jsme povoláni následovat Mariina příkladu a jednat diskrétně a ve skrytu.

V čekání na půst nám nynější liturgické mezidobí předkládá všední den, ve kterém můžeme rovněž zahlédnout hlubokou krásu, neboť v obyčejných věcech neobyčejně silně Ježíš beze spěchu učí naše srdce tomu, na co jindy „není čas“, a přitom to především „mnoho času“ vyžaduje! Měli bychom se posunout v těch oblastech duchovního života, které k uzrání potřebují nepřerušovaný rytmus opakujících se úkonů a doslova moře trpělivosti – jinak nedozrají. Například proměna všech lidských smyslů – z fyzických na duchovní – si žádá především mnoho času. A jde nejen o proměnu smyslů, ale postupně o zduchovnění celého života: tedy prostoupení všeho Duchem Svatým. A tak i naše přirozené, fyzické smysly: **zrak**, **sluch**, **čich**, **chuť** a **hmat**, které vyhodnocují hmatatelné věci, se mají postupně otvírat schopnosti vidět, slyšet, čichat, chutnat a hmatat věci, které jsou fyzickým smyslům nedostupné: tedy rozumět všemu a zakoušet vše (viditelné i neviditelné) z perspektivy, jak to prožívá Bůh – jeho Srdce (a to lze pouze smysly duchovními).

Sídlem fyzických smyslů jsou naše tělesné orgány. Sídlem stejných smyslů duchovních je *srdce*, a když mu tyto pomocníci – duchovní smysly – zdravě fungují, pak vynáší nejcelistvější úsudek, je mladé a druhé oživuje. Biblicky řečeno potom správně *srdcem* uvažujeme, rozhodujeme se, vše v něm prožíváme. Ježíš nás proto učí znát naše **duchovní smysly**, protože tak hlouběji poznáváme i jeho Srdce, řeč jeho lásky, a také nástrahy Zlého (bezpečně rozlišujeme, jak by řekl svatý Ignác): a tím se stáváme nepodveditelní – zralí ve víře.

Pro každého z nás je vždy jeden z pěti smyslů centrální a jím nejmocněji vnímáme Boha (a také působení zla). Můžeme u sebe tento základní smysl hledat, zda tedy Boha v srdci spíše „vidím“, „slyším“, „cítím“, „vychutnávám“ nebo se ho „dotýkám“? Tento základní smysl (skrze který se mnou Bůh nejvíce komunikuje) mi pak také ukazuje, jakým způsobem miluji a jak lásku přijímám. Tento jeden centrální smysl se zduchovňuje jako první a po něm všechny ostatní. Občas z nás vyskočí také neproměněná podoba tohoto základního smyslu: pak místo aby druhé oživoval, zraňuje. A tak zkoumejme, který z pěti smyslů je u mne pro vnímání Boha klíčový, jak druhé povzbuzuje, nebo čím ještě jako neproměněný zraňuje:

1. Zrak: Jako zduchovnělý ve mně rozvíjí plodné otcovství – jako neproměněný druhé sráží a zabíjí pohrdlivým úsudkem. **2. Sluch:** Jako zduchovnělý umožňuje, aby se slovo ve mně ihned stávalo tvořivým skutkem – jako neproměněný působí, že ze mě srší zraňující řeč nebo alibismus, který se ze všeho umí „vymluvit“. **3. Čich:** Jako zduchovnělý mne činí oporou pro druhé, kotvou a bezpečným přístavem – jako neproměněný mne činí obtížně snesitelným a svádí k manipulaci s druhými. **4. Chuť:** Zduchovnělá chuť mne uschopňuje k nezištné lásce – zatímco

neproměněná vede k sebelítosti a odmítání služby. **5. Hmat:** Jako proměněný ve mně rozvíjí životodárné mateřství – jako neproměněný ze mě činí hradbu nedotknutelnosti, čímž druhé trestám, a přitom si vymáhám pozornost a nárokuji to, na co nemám právo.

Pokud máme fyzické smysly před světem „uzamykat“, pak to neznámá, že přestaneme vnímat, ale na intenzitě nabydou smysly srdce, které pak upraví (poučí) i ty fyzické. Proto máme přednostně hledět do srdce, tam soustředit pozornost a tam hledat, abychom nesoudili věci, které se nám předkládají jen prvním úsudkem přirozeného zraku, sluchu, čichu, chuti a hmatu. Neproměněné smysly totiž samy o sobě slovy Žalmisty působí „paseku“: „Hříšník se chlubí svou náruživostí, sedí na číhané a jeho oči slídí po chudáku – zabíjí nevinného ve skrytu!“ (Žl 10,12) Tak „nediskrétně“ se chová všech našich pět smyslů, nejsou-li zapuštěny do srdce a svévolně poletují, rozevřené libovolně na cokoli ze světa, co na nás dopadá: **zrak** pak lelkuje, druhé zvědavě „svléká“, potlouká se a civí; **sluch** beztrestně vpouští falešné chlubení se rtů mluvících jen k vlastnímu prospěchu; **čich** slídí po slabostech druhých, aby je tam polapil; **chuť** přivádí k sebelítosti a otáčení se na jednom místě a **hmat** uchvacuje kořist a vydírá neoprávněným nárokem. Když se ale k Bohu obracíme celým svým srdcem (tedy i smysly), už před námi neskrývá svou Tvář a skrze smysly „mluví“.

Ze srdce člověka pak tyto zduchovnělé smysly vycházejí misijně ven (především skrze fyzický zrak), pravdivě vyhodnocují a druhým ukazují směr. Co máme v očích, to zrcadlí stav našeho srdce. A tak se učme v tomto roce zrakem svého srdce stále hledět na Pána, na jeho Srdce – to ať je nejsilnější vjem – aby prostředí našeho srdce bylo shodné s atmosférou Ježíšova Srdce! A zrakem fyzickým zároveň s tím hledme na druhé lidi tak, aby oni v našich očích zachytili celé naše srdce (všechny duchovní smysly) a mohli se celobytočně sytit. Syntézou duchovního pohledu na druhého člověka je „milosrdný pohled“: zatímco srdcem hledíme na Boha, náš milosrdný pohled uzdravuje bližního, neboť ho sytí smysly našeho srdce, které se pro něj stávají slovem lásky, oporou, láskyplným dotekem – voňavým darem. A protože jsme všichni – celé lidstvo – synové, kteří se vrací k Otci (ať už jako první, nebo jako druhý marnotratný syn), milosrdný pohled, který zachraňuje nás, ať naleznou u nás všichni, kdo zaslechli Otcův hlas a touží se vrátit domů.

S. Luisa Karczubová

Je před námi měsíc únor, v jehož závěru vstoupíme do doby postní. Náš drahý Ježíš nás opět zve k tomu, abychom své kroky vkládali do jeho šlépějí. Jde před námi a ukazuje nám tak cestu, nebojme se ho následovat, ať se děje cokoli! Stále máme dvě možnosti: dívat se na bolesti a utrpení světa, nebo hlouběji toužit a v pohledu svého vnitřního zraku (zraku srdce) na jeho Srdce pronikat do toho, co prožívá sám Pán. Stále se nám zdá, že to nedokážeme? Nevíme si s tím rady?

Stačí má upřímná touha a častý povzdech (formou střelné modlitby): „Pane, co prožívá tvé Srdce?“ On učiní ostatní: já mu mohu jen nabízet své srdce a svou touhu. Pokud se budeme učit takto žít, bude se naše naděje (v tom, že snad je to tak, jak to vnímám) měnit na stále větší jistotu. Kéž bychom dokázali žít z naděje a hlouběji pochopili, co znamená život žitý z naděje: je to plnost života srdce, plnost vnitřního života, kde naděje se mění na jistotu a na plnost lásky vůči jediné Jistotě – našemu Pánu. Všimněme si ten paradox – Pán je naší jedinou Jistotou, přestože ho zde na tomto světě lze uchopit jen vírou. Kéž bychom nesli naději proměněnou ve svých srdcích v jistotu všem lidem, aby také oni žili v naději, která je jistotou! Vyprošujme si Boží blízkost a život v naději, která se stává stále více jistotou!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Na svátek svatého Jeronýma (30.9.19) vyhlásil papež František „neděli Božího slova“, která připadá na 3. neděli v mezidobí. Nyní jsme ji tedy připomínali poslední neděli v lednu. Papež František nám v listu, kterým tuto neděli vyhlásil, adresuje krásná slova povzbuzení, aby se nám Písmo stalo živou nadějí a jistotou: „*Otevřel jim mysl, aby rozuměli Písmu (Lk 24,45)*. Je to jedno z posledních gest, která Vzkříšený Ježíš před svým Nanebevstoupením učinil. Vztah mezi Vzkříšeným, věřícím a Písmem je pro naši křesťanskou identitu extrémně živoucí. Bez Pána, který nás do Písma uvádí, není možné porozumět jeho hloubce, ale na druhé straně také bez Písma zůstane misie ve světě němá. Svatý Jeroným k tomu podotýká: *Neznalost Písma je neznalostí Ježíše*. Na cestě přijetí Božího Slova nás doprovází Matka Pána, která je blahoslavená, protože uvěřila, že se jí stane to, co jí bylo řečeno od Pána (srv. *Lk 1,45*). Blahoslavenství Marie předchází všechna blahoslavenství, která Ježíš dal chudým, plačícím, pronásledovaným atd., protože toto její blahoslavenství je základní nezbytnou podmínkou pro každé další blahoslavenství. Žádný chudý není blahoslavený, protože je chudý, ale stává se jím, jako Maria, když důvěřuje v naplnění Božího slova.“ A proto si vyprošujme milost, aby nám Pán daroval základní blahoslavenství: jako Panna Maria mít v srdci živé Boží slovo, rozumět mu a plně mu důvěřovat.

Se svátkem Zvěstování Páně jsme vždy u zdroje všech ostatních svátků odkrývajících pokaždé nějaký aspekt vítězství Pána ve stvoření. Minulý rok jsme rozjímali o Mariině *Fiat*. Letošní březen pohledme tam, kam máme díky Marii volný přístup: do Srdcí Otce, Syna a Ducha Svatého – do tří a zároveň jediného Trojičního Srdce, v němž máme „odposlouchávat“, o čem rozmlouvá Otec se Synem a co Duch v našem srdci rozeznává k naší obživě.

Představme si pro právě řečené tento obraz: Když duše po smrti předstupuje před Boží Tvář, první, co nalezne a „spatří“ je **Otcovo Srdce** (v oslavení) *roztržené*: pravý Domov, který je pro příchozí duši dokořán jako brána otevřený! Duše sama chápe, může-li již vstoupit, nebo je-li třeba ještě „úpravy šatů“ ke svatební hostině ve výhni láskyplné očisty. Spolu (protože Otec a Syn jsou jedno) s tímto Otcovým Srdcem se k duši zároveň vystírá otevřená náruč **Ježíšova Srdce** (v oslavení) *probodeného*, ze kterého září plnost Božství i plnost Lidství: tedy duši zalévá Pánova svatost, na které smí mít podíl. A dále z této jednoty Srdcí Otce a Syna na duši (v hodině smrti v plnosti) jakoby „vytéká“ (v oslavení) *rozdrčené Srdce Ducha Svatého*, které chce duši definitivně uchvátit pro sebe, prostoupit ji láskou, která právě proto, že je rozdrčená, pronikne jako tekoucí voda všude, i do nejmenších pórů. Byť by v člověku zůstala v hodině smrti pro Světlo otevřená jen jediná ubohá skulina (zbytek dobré vůle) a vše ostatní bylo jako beton nepropustné, láska Ducha Svatého, protože je rozdrčená a tudíž „teče“, tu skulinu pronikne, otevře a uchvátí celého člověka pro nebe. Tak nás trojí objetí jediné Lásky jednou v plnosti prostoupí „zvenku“ i „zevnitř“.

My ale již svým pozemsky opakovaným *Fiat* (čemuž nás učí Maria) začínáme být do tohoto Trojičního objetí vtahováni, abychom ho zakoušeli již na zemi: totiž abychom rozpoznávali jeho tep, lásku, pomoc a přízeň doslova ve všem. Vše, co prožíváme, je dar – dokonce i to nejbolestnější je dar Trojjediného Srdce. Nelze slovy „vysvětlit“, proč existuje ve světě bolest, a zároveň je to přitom dar – to se dá pouze „zakusit“ srdcem (ve kterém tepou tři Srdce Boha trojí bolestí-láskou: probodenou, roztrženou a rozdrčenou). Ze zkušenosti se dá v srdci „pochopit“, jak Bůh věci prožívá, ale vysvětlit to nelze. Jen ten, kdo dokáže plakat se Srdcem plačícího Boha, ten, kdo dokáže krváct se Srdcem krvácejícího Boha, ten, kdo už dokáže Božímu Srdci za všechno děkovat a za všechno ho chválit – ten rozumí (že i to nejbolestnější je dar), ale vysvětlit (to druhým) nedokáže! Rozumí také tomu, jak má osobní bolesti „vpouštět“ do bolestí Trojjediného Srdce, s „jistotou“, že budou (rány) oslaveny. Analogicky, čím je naše láska rozdrčenější, tím větší má moc kamenná srdce měnit na srdce z masa.

Pozorujme i my a mluvmě tedy s Pánem o svých nejrůznějších bolestech, které nás bolí různorodě: jedna z životních bolestí třeba bodá, jiná nás zase trhá a další

možná drtí. Typ bolesti ukazuje, jak v nás žijí tři Srdce Trojice a jak nás tvarují v Lásku. Můžeme mít ale také „jen“ jednu jedinou centrální bolest, a ta během života nabírá na síle a stupňuje se. Pak je to jedno v nás žijící Srdce jakoby natřikrát mučené: stejný problém nás během života nejprve bodá, potom trhá a nakonec drtí – a třeba i v různém pořadí a v různých životních fázích. Ať tak či tak, bolesti života prorážejí naše srdce (stejně jako to Trojiční) a blahodárně z něj vyplavují krev. Naše krvácející srdce má stále více vrústat do intencí krvácení Božího Srdce, aby v nás nakonec krvácela Srdce Osob Trojice a naše láska tak byla plodná. Nevýslovné štěstí, když nežijeme sami sobě, ale žije v nás Trojice! Bůh do našeho srdce potom přichází jako přítel domů a chce si v nás odpočinout, objímat nás beze slov, což je dar nejvyšší! Když máme Dárce, nepotřebujeme dary, neboť Dárce je dar sám!

A tak, máme-li Dárce – Trojjediné Srdce – všechno, co se nám přihodí, je darem, neboť je s námi On – Láska. Ježíšovo Srdce se nám stále znova a znova takto dává; Otcovo Srdce v nás stále více žije: a tím se my stáváme stále plněji otcí a matkami, probodenými, roztrženými, rozdrcenými pro ty, kteří jsou nám svěřeni. Začínáme také pomalu srdcem mluvit k nebeskému Otci jako Ježíš, který se v nás stane zcela přirozeně slovem pro svého Otce – to umožňuje tichý Duch Svatý, který nás k tomu proměňuje. Tak jsme denně vybaveni pro všechno, co od nás Pán žádá a co vyžadují nejrůznější situace.

Jen v Trojici máme přístup k plné lásce a srdcem rozumíme bolestem, které jsou nejvyšším darem. Nejvyšší bolest – nejvyšší plodnost – nejvyšší oslavení Lásky. Děkujeme Marii, že se jako Královna Srdcí Otce, Syna a Ducha s námi o jejich lásku dělí a přeje nám nejvyšší štěstí. Vyprosme si u ní, aby nás učila stále plněji Trojiční Srdce objímat a zároveň v jeho středu žít. Každému tu milost uděluje neopakovatelně a jedinečně. Ať tak postní doba otevře bezednou Hlubinu Lásky, po které naše srdce prahnou.

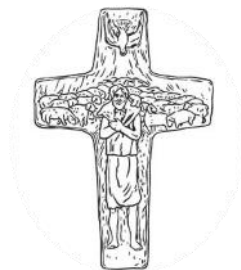
S. Luisa Karczubová

* * *

„Ať s darem křesťanské lásky plníme Kristova přání. Kdo může vystihnout pouto Boží lásky? Kdo je schopen vyjádřit vznešenost jeho krásy? Výše, na kterou uvádí láska, je nevýslovná. Láska nás spojuje s Bohem, láska přikrývá všechny hříchy, láska všechno snáší, je trpělivá, není v ní nic nečistého, nic domýšlivého, láska nezná rozkol, nevzpouzí se, všechno koná ve svornosti; láskou se všichni vyvolení Boží stali dokonalými, nic není Bohu milé bez lásky! Všechna pokolení od Adama až po tento den pominula, ale ti, kteří byli z Boží milosti dokonalí v lásce, mají místo mezi zbožnými; a ty uvidíme, až přijde Kristovo Království. Je totiž psáno: Vejděte na chvílku do svých komůrek, dokud nepřejde má spravedlnost; a vzpomenu si na dobrý den a vzkřísím vás z vašich hrobů.“ (Z listu svatého Klementa I., papeže, Korintánům)

* * *

Ze slov papeže Františka: Neobávejme se pokoření a prosme Pána, aby nám nějaké poslal. Budeme tak pokornější a lépe se připodobníme Ježíši. Křtitelova práce nespočívala ani tolik v hlásání Ježíše, který přichází, jež mělo připravit lid, nýbrž ve vydávání svědectví o Ježíši Kristu, a to vlastním životem. Svědčil o cestě, kterou si Bůh zvolil k naší spáse – cestě pokoření. Jak Jan, tak Ježíš byli vystaveni pokušení pýchy a marnivosti – Ježíše pokoušel ďábel v závěru jeho postu na poušti, Jan by na otázku učitelů Zákona, zda je Mesiášem, mohl odpovědět, že je „jeho ministrem“, avšak „pokořil se“. Oba požívali vážnosti u lidu a jejich kázání mělo vliv. Oba však zakusili chvíle ponížení, jakousi „lidskou a duchovní depresi“ – Ježíš v Getsemanské zahradě a Jan ve vězení, kde se o něj pokoušela pochybnost, zde Ježíš skutečně je Mesiáš. Oba nakonec skončí velice ponižujícím způsobem. Prorok, veliký prorok, největší mezi narozenými ze ženy – jak ho nazývá Ježíš – a Boží Syn si zvolili cestu pokoření. Ukazují na ni a my, křesťané, se po ní máme vydat. Také v blahoslavenstvích se zdůrazňuje, že jde o pout pokory.

Duben 2020

Mluvme otevřeně. Nastala nyní doba, kterou nám daroval Pán! Dlouho na ni čekal. A mnozí jsme na ni také čekali. Důležitý je Pán, ne koronavirus. Pán s námi vše prožívá a povzbudí nás natolik, nakolik se mu otevřeme. Jsou dva extrémy – dva špatné postoje. První říká: Nic se neděje, nepanikařme, všechno pomine, zase se vrátíme k normálu, nějak bylo, nějak bude! A je druhý špatný postoj: Hrne se na nás trest Boží, Ježíš se nám ani ve mši již nemůže dávat! Jen se nenakazit – o to tu jde!

Podívejme se tedy do Pánova Srdce a uvažujme! Doba je mimořádná a v ní se ukazuje, jak na tom duchovně jsme – jak živé je naše srdce, ve kterém buď Pán dýchá, nebo je přidušen. V tísnivých okolnostech se na povrch vyplavují vlastnosti, které nám samotným byly dlouho ukryté. Je v nás mnoho strachu, který si třeba ani neuvědomujeme, ale paralyzuje nás v lásce. Pokojné a radostné může zůstat jen takové srdce, které patří Pánovu Srdci. Dokonce jen „mučedníci srdce“ jsou schopni v této době přežít s radostí neskrývanou, velikou a věčnou: jsou schopni v této době naplnit to, po čem v plnosti touží Ježíšovo Srdce: a bez pohledu na jeho Srdce nedokážeme věci ani posoudit, ani správně vyhodnotit, ani se rozhodnout pro dobro.

Je rozdíl, řekneme-li: Pán přijde, jde o dobu darovanou jako přípravu na jeho Příchod – a přitom druhým žehnáme, sami se Pánu zasvěcujeme a přijímáme, i v eucharistii, Krista tak, jak se nám nabízí. A je rozdíl, když říkáme: Je to trest za naše–jejich hříchy, a lidmi přitom pohrdáme, s Kristem pokoj nezakoušíme a odmítáme ho přijímat, když to není podle našich představ. Kdo Pána miluje, nemůže ho v eucharistii odmítnout *nikdy* – ať už je způsob přijetí nastavený jakkoli. Je jasné, že mnozí z nás nebyli v životě připravováni třeba k přijetí na ruku – ale nyní je potřebné ho takto přijmout, protože třeba někde není žádný jiný způsob. Neodsuzujme se, učme se druhé přijímat v tom, jaké máme kdo možnosti a návyky, ale především: budme ochotni poslušně a z lásky udělat vše, jen abychom ho přijali. Tím Ježíši uděláme radost. Forma musí v této závažné době ustupovat Životu. Přijímáme jako prvokřesťané.

A pokud je nám znemožněno vůbec jakékoli přijetí eucharistie, ani tehdy nás Ježíš nenechává samotné: můžeme ho přijímat duchovně! Ale důvodem nemá být strach nebo pohodlná náhražka eucharistie: ale poddajné srdce, které z lásky Pána hledá, a ten mu pak dává sílu Ducha pro tyto časy. Prosme nadále kněze o svátosti, o mše, o zpovídání, o adorace, ale dříve, než je poprosíme, žehnejme jim a mějme na rtech a v srdci k nim úctu – ke všem: statečným i méně statečným.

Podobně zralý postoj uchovějme v záležitostech denního provozu. Máme být samozřejmě velice zodpovědní třeba v nošení roušky. Z naší strany se žádá maximum. Ale budme kromě toho vlídní a žehnejme třeba i těm, kteří zrovna

roušku na sobě nemají, a my někdy neznáme ani jejich možnosti či důvody. Nebudme vyčítaví, nepomlouvejme a nežalujme na druhé: žehnejme, aniž by „levice věděla, co dělá pravice“! To žádá Pán v každé těžké době a mnozí to známe z dob totality: naše víra odpovídá tomu, jak žije z Pána. Pán žádá z naší strany shovívavost, trpělivost: vždyť tu má především On s námi. Cílem našeho života není uchránit se za každou cenu od smrti, ale ať už v životě, nebo ve smrti žít Lásku – patřit Pánu.

Promýšlejme biblická slova: *Dokud mají Ženicha mezi sebou, nemohou se postit. Přijdou však dny, kdy jim Ženicha vezmou, a potom, v ten den, se budou postit* (srv. Mk 2,18n). Nyní už není doba „zdviženého prstu“ k nápravě, doba zkoušky, ta pominula, ale postoupili jsme do etapy: *Zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení – radujte se, jásejte* (srv. Lk 21,20)! I radost v srdci, pokoj a statečná úcta jsou již oběti dnešní doby – Pánu tak milé – jsou spoluúčastí na jeho zápase o každou duši. Naše doba vydá ještě takovou úctu k eucharistii, jaká nebyla nikdy v tradici církve v srdcích těch, kteří jsou Pánu blízko: úctu niternou, nikoli formální. Forma (způsob přijetí) je tu kvůli obsahu (lásce s naším Ženicem). Jedině v blízkosti Ježíšova Srdce rozpoznáme, co máme v každé chvíli dělat. Pán nás povede z minuty na minutu, žádá jen naprostou důvěru a odkázanost na něj. Tísňivá doba něco potrvá, a to i z toho důvodu, že Ježíš dělá vše pro záchranu co nejvíce lidí a přizpůsobuje se pomalejšímu tempu mnohých směrem k Bohu. Ježíš nevyčítá, ale nabízí konkrétní pomoc. Čiňme tak i my – těšme jeho lid!

Svět se už nevrátí „zpět do normálu“. A každý člověk se dnes projeví pouze tak, jak na tom duchovně skutečně je. Naše láska musí být svobodná. Srdce Otcovo se za nás trhá natolik, nakolik se trhají rodiny a vztahy. Aby bylo slyšet věčné Slovo Boha, celý svět musí být ponořen do ticha: a to nyní nastává! Jsme pozváni být s Pánem v jeho těsné blízkosti a důvěrnosti: to je naše největší naplnění, tak budeme rozumět tomu, co v každé chvíli dělat. Věrnost Pánovi v naší době je stálá radost srdce a neochvějná důvěra v něj! Tak budeme (s ním a v něm) živou eucharistií procházející celým dnem (doma i venku) jako slunce, které hřeje, ale nespaluje – jako Ježíš, který je světlem a teplem pro všechna srdce.

O. Michal Altrichter, o. Pavel Ambros, s. Luisa Karczubová

* * *

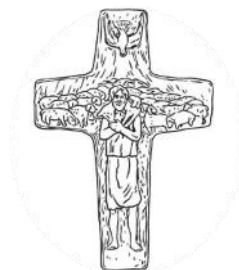
Chce se vykřiknout společně s Ježíšovým probodeným Srdcem: „Radujte se a jásejte!“ Každá bolest, kterou Pán dopouští, je zdrojem jeho nekonečného milosrdenství! Každá situace, kterou člověk nemá pod kontrolou, ho učí stále větší důvěře v Boha, který je Lásku! Možná to nejkrásnější pojmenování Boha, jak říká svatý apoštol Jan: „Bůh je Lásku!“ se stalo pro nás za ta léta frází, kterou jsme si neuvědomili do všech důsledků: doba, která nastala, nám může pomoci lépe pochopit a uchopit Boží tajemství, tajemství jeho Trojjediného Srdce, které přichází! Každý den nám Ježíš říká: „Nebojte se, pokoj vám – Já jsem to!“ Hledme do jeho probodeného Srdce i nadále, tak jak jsme se to doposud učili,

buďme mu blízko a naslouchejme mu více než dříve. V jeho blízkosti pochopíme, co máme dělat v každém okamžiku, který prožíváme – vždy nám dá východisko... On je jediný zdroj pravého života, skutečná živá voda, kterou potřebuje každý pro své srdce, pro svůj život! Nebojme se volat: „Maranatha, přijď, Pane Ježíši, čekáme tě, vyhlížíme tě!“ Den Ježíšova příchodu zná jen nebeský Otec, jak říká Ježíš sám, tedy tento okamžik může nastat kdykoli... Nebojme se přijmout Pánovo Hořící Srdce tak, jak ho církev stále přechovává v eucharistii, anebo duchovně: On je stále mezi námi živý! Po každé neúspěšné příchází útěcha a naopak – toto se stále střídá až do konce našeho života – nezapomínejme na to!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: „My však jsme doufali, že je to On,“ svěřují se emauzští učedníci mezi sebou (*Lk 24,21*). Kořenem jejich hořkosti je zklamaná naděje. Je však zapotřebí se ptát: Zklamal nás Pán, anebo jsme nahradili naději svými očekáváními? Křesťanská naděje skutečně neklame a neselhává. Naděje není přesvědčení, že bude lépe, nýbrž že všechno, co se děje, má smysl ve světle Paschy. Avšak křesťansky doufat znamená vést důkladný život modlitby. Tam se lze naučit, jak rozlišovat mezi očekáváními a nadějemi. Jaký je rozdíl mezi očekáváním a nadějí? Očekávání se rodí, když vynakládáme život na jeho záchranu: plahočíme se za jistotami, odměnami a postupem... Když dosáhneme toho, co chceme, cítíme se, jako bychom nikdy neměli zemřít a že tomu tak bude pořád! Protože se vztahujeme k sobě. Naděje je však něco, co se rodí v srdci rozhodnutím více se nebránit. Uznám-li své meze a že ne všechno začíná a končí mnou, pak rozpoznám význam důvěry. Doufám nikoli tehdy, kdy už se nedá nic dělat, nýbrž tehdy, kdy se přestanu starat pouze o sebe. Naděje se opírá o smlouvu: Bůh mne oslovil a slíbil, že můj život bude plný v hojnosti a chuti blahoslavenství i v soužení, ale nádherný. Můj život bude lahodný, pokud budu konat Paschu, nikoli půjde-li vše, jak říkám já. Existuje hořkost, která nás může přivést k Bohu!

Květen 2020

Ježíš k nám přišel jako zmrtvýchvstalý Pokoj zavřenými dveřmi a my mu na základě této zkušenosti svěřujeme všechny, jejichž srdce je zatím uzavřené jako ty uzavřené dveře: jen díky (naší) důvěře může Pán vstoupit jednou i jejich zavřenými dveřmi a rozzářit se v nich jako Láska, kterou nakonec správně „přečtou“ (pochopí)! Důvěra v Ježíšovo Srdce činí zázraky. Chraňme si velikonoční Pokoj – Ježíše v srdci – a nebojme se milovat vše a všechny, tedy nebojme se zároveň vše a všem odpouštět. Často totiž máme odpustit (ne jako ti, kteří se nechají „spravedlivě“ odprošovat, ale proto), aby Ježíš v našem srdci skrytý mohl tomu danému člověku odpustit. Bůh v nás, v našem lidství ukrytý, touží právě přes naše lidství přistupovat k těm, které potkáváme a kteří, aniž by to věděli, touží po jeho Srdci. A Pán-Srdce vstupuje do srdcí ostatních právě skrze ty, ve kterých je plně skrytý! Ten, kdo je plný Ježíšova Srdce, je vlastně živým svatostánkem, v němž On přebývá láskyplně a mocně.

Kostely jsou nyní sice opuštěné, uzavřené, ale vzkříšený Ježíš prochází i těmito zavřenými dveřmi, aby se dostal jak k těm, kteří bez něj nemohou být, těší se na něj a vyhlížejí ho, tak k těm, kteří být to nevědí, vnitřně prahnou po lásce. Ze svatostánků chrámů vchází Ježíš do svatostánků lidských srdcí a tak, jak je uchováván v kostelích, chce být uchováván rovněž v našich srdcích – živých svatostánkách – které svou přítomností proměňuje do stále plnější krásy! To největší, co může Ježíši nyní (v těchto dobách) církev (utvořená z živých kamenů) darovat, je důvěra v jeho Srdce. On nám dal vše – nyní mu máme dát vše my: stát se živou eucharistií, a tak procházet celý den, ať už jsme „doma“, nebo na „ulici“. Máme být živou eucharistií, sluncem, které je světlem a teplem – druhé hřeje, a přitom je nepopálí! To je „ignaciánsky služebnická“ (ohnivá) pomoc dnešnímu světu: nechat druhým ve vyvstalém tichu světa zaslechnout stálý tep Lásky.

Ten, komu v srdci bije Boží Srdce, tento tep slyší a vnímá, dýchá Ježíšovu Lásku, rozumí a to je pro druhé sálající navigační jistotou. „Stálá modlitba srdce“ dnes tak důležitá, nastane, když se naše srdce z lásky (kvůli Srdci) roztluče. A aby nepřestalo tlouci, to zajišťuje vnitřní „žár“ (udržovaný pohledem do Ježíšova Srdce) – pak z nás létají jiskry, které jsou světlem a teplem pro druhé, nepálí, ale zahřívají: musí to ale zevnitř žhnout přítomností Pánova Srdce v tom našem. Jsme tak živými kameny pro duchovní chrám, svatým kněžstvem, které přináší duchovní oběti a život druhým (srv. *1Petr 2,5*).

Ježíšovo Srdce viditelně zmasakrované na křížové cestě ani po velikonočním oslavení již nemá stěny, je dokonce nadále probodené, roztržené a rozdrcené, aby z něj (až do konce světa) prýštila Láska (Krev) – napravo, nalevo, na hodného i nehodného – aby Láska zalévala celý svět! Pán chce po nás totéž: abychom byli prosáklí oslavenou (již proměněnou, přijatou, usmířenou, pochopenou) bolestí

životních bodavých, řezných, drtivých ran, aby ani naše zmasakrované srdce nemělo zdi, a proto z něj mohla prýstit krev-láska jako z cedníku a vylévala se do dnes ztichlého a ustrašeného světa v momentu nejpříhodnějším, kdy se lidstvo definitivně vrací k Otci! To je naše kněžská spolu-slужba Krve, služba eucharistie, služba ohně Lásky: privilegium posledních dní před příchodem Pána, který s námi a za námi vyšel z kamenných staveb a prochází se skrze naše srdce – živé svatostánky – po světě, aby přitáhl na své Srdce dělníky poslední minuty. Nyní je blahoslavený ten, kdo ví, co se pod povrchem (v Duchu a Pravdě) děje!

Pro dnešní dobu si vymodleme to nejpříhodnější: posílení ohně Lásky, abychom byli tam, kde je živý Pán, který propojuje „chrám i ulici“! Prosme o pronikavý pohled do středu Ježíšova Srdce, kde najdeme jeho nejhlubší touhu: neztratit nikoho z těch, které mu Otec dal! Prostředky k tvořivému naplnění tužeb Pánova Srdce (vzhledem k situaci – druhému příchodu Pána) už dostaneme – každý Služebník podle toho, jak je stvořen.

S. Luisa Karczubová

* * *

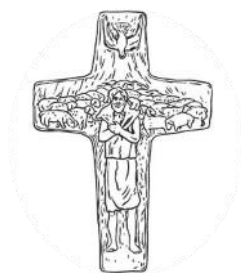
Pán vstal z mrtvých: Aleluja! Radujeme se z toho stále znova! Jeho Srdce opět bije z lásky ke každému z nás! Jeho Srdce je svobodné, zářící ohněm lásky Ducha Svatého na celý svět! Svobodné srdce je zářící, není spoutané, jde stále vpřed. Srdce, které jde vpřed, také dobře stárne, protože stárne jako dobré víno. Když dobré víno stárne, stává se lepším. Avšak srdce, které nezáří, je jako špatné víno. Čím více čas plyne, tím více se kazí a stává se octem. Kéž nám Pán dá duchovní obezřetnost, abychom dobře chápali, kde máme své srdce, k jakému pokladu přilnulo. Kéž nám dopřeje zbavit jej pout – je-li spoutáno, aby se stalo svobodným, zářícím, podobným Srdci Zmrtvýchvstalého, aby dávalo krásné štěstí Božích dětí: onu pravou a radostnou svobodu. Tento měsíc je také měsícem Panny Marie: můžeme se stále dívat na ni, jak statečně nese v úplném tichu Bílé soboty víru celé církve! Ona ví (nejen věří), že Kristus vstane z mrtvých. Kéž by také nás, podle jejího vzoru, zaplavil pokoj plný důvěry v Boží slova lásky o tom, že se k nám vrátí, že opět přijde, aby nás všechny přivinul do své náruče, že se blíží Den, kdy ho uvidíme tváří v Tvář!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Řeknu vám jednu věc: nebuďte tvrdohlaví jako Petr. Nechte si umýt nohy. Pán je váš služebník, On je vám nablízku, aby vás obdařil silou tím, že vám umyje nohy. A tak – s tímto vědomím, že potřebujete umýt – velkoryse odpouštějte! Odpouštějte! Mějte srdce velkorysé v odpouštění. To je

míra, kterou bude naměřeno nám. Jak jsi odpouštěl, tak ti bude odpuštěno: toutéž měrou. Nemějte strach odpouštět. Buďte odvážní, riskujte v odpouštění, abyste těšili. Pán chce zůstat s námi v eucharistii: my se stáváme živými svatostánky v Pánu, neseme Pána s sebou. To je tajemství chleba a vína, Pána s námi, v nás a uvnitř nás.

Každý návrat do Pánova Srdce otevírá hlubší a hlubší prostory lásky. Žijeme jako Služebníci blahoslavenstvími – těmi nás Pán vyztužuje pro to, abychom mu celistvěji rozuměli. Proto se na blahoslavenství (vlastnosti Ježíšova Srdce) podívejme zase z jiného úhlu a v jiném pořadí. Všech osm blahoslavenství uzrává v člověku postupně jednak během celého života (dlouhodobě), a zároveň cyklicky každý den od rána do večera (vždy znova)! Ukažme si na jednom dni ve zkratce to, k čemu zároveň zrajeme celý život!

Každý nový den dává Pán člověku jako nový život: Vše začíná (za úsvitu) návratem (vstupem) do Božího Srdce, tedy ochotou opět se zřítci „světa“ a touhou žít životem Božího Srdce, což samo o sobě je již mučednictví! Proto každý den ráno začíná člověk v blízkosti Pánova Srdce *ztišením*, aby „zaslechl“ jeho slova, impulzy, „pocítil“ dotek (k tomu uschopňuje 3. blahoslavenství tichosti). Ztišení člověku vlévá do srdce *pokoj*, který svět nemůže dát ani vzít: Slovo – sám Ježíš – se stává v lidském srdci hlubinným, bezedným pokojem (cestou 7. blahoslavenství tvůrců pokoje) a z takto střezeneho pokoje vyrůstá pravá *radost* (ke které uschopňuje 2. blahoslavenství smysluplně plačících). Jde o radost, která nemusí být vždy viditelně jásavá, ale vždy při ní jása srdce: tedy vnitřní člověk, který je čistý, nový, šťastný! S takto uspořádaným (radostným) nitrem přistupuje člověk k těm, které má kolem sebe, se zralým *milosrdenstvím*: jeho srdce je očištěné, sálá tichou, hlubinnou radostí, a proto dokáže být silně milosrdné (skrže stále působící 5. blahoslavenství milosrdných)! Poté nastává *mučednictví* s lidmi kolem nás: máme nést v srdci tise a s milosrdenstvím vše, co činí ti, kteří jsou vedle mě, kteří se mnou žijí a které mi posílá Pán do cesty (k takové schopnosti rozšiřuje lidské srdce 8. blahoslavenství pronásledovaných pro spravedlnost)! Tento druh utrpení (snášení druhých) se nazývá „druhým mučednictvím“, neboť člověk ho již neprožívá (sebestředně) sám na sobě, tak jako poprvé v temných nocích, kdy se očišťoval z egoismu, ale prožívá ho (druhé mučednictví) s těmi, kteří teprve temné noci prožívají! Tento hluboký prožitek srdce a zkušenost (mučednictví) přináší veliké zvnitřnění a mystiku (kterou odhaluje 1. blahoslavenství chudých v duchu), ale to jen u těch, kdo jsou Pánovu Srdci již velmi blízko. Mystika je klíčový moment lidského života i každého dne! Mystiku člověk prožívá pokaždé, když jeho smysly srdce zachytí přítomnost Pána – jeho komunikaci s námi. Jednou je to moment radostný, a jindy bolestný – někdy se totiž shoduje s tím, co prožívá Ježíšovo Srdce, jindy to tak být nemusí: je to Pánova věc, jestli nám dá moment mystiky (jeho přítomnosti) zakusit, či nikoli – to je jeho tajemství. Dotek Pána (moment nejhlubší mystiky, který si nemůžeme vynutit) během jakéhokoli okamžiku dne přináší čistotu (6. blahoslavenství čistých srdcem), která již není lidskou (pracně vydobývanou) dovedností, ale božským darem, který sám sálá –

sálá trojjedině (z těla, duše i ducha)! Taková čistota pak přináší spásu nejen tomu, kdo ji dostal jako dar, ale také těm, které (ten člověk) sám v srdci nosí a za které také denně prosí! Vše – celý den i celý život – ústí tímto způsobem do nejvyššího daru: hlubinné svobody srdce (4. blahoslavenství lačnicích a žíznících po spravedlnosti), neboť dokonalá (darovaná) čistota vždy ústí do kompletní svobody. A ani ta (úplná svoboda v našem životě, v našem srdci) není „lidská dovednost“, ale mocný, dynamický Pán v nás – Svoboda sama. To vše můžeme denně žít (rozjímat) a zároveň sledovat s vděčností jako průřez celého života. Vyprošujme si učenlivé, vděčností sálající srdce, ve kterém má Svobodný Ježíš zalíbení.

S. Luisa Karczubová

* * *

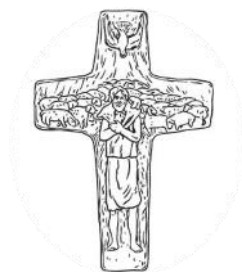
Jak vidíme, každý nový den můžeme opravdu vnímat jako novou šanci: abychom Boží Srdce úplně objali srdcem svým. Ono nás očekává s otevřenou náručí, očekává, že mu konečně dáme důkaz o své lásce k němu – ten mu můžeme dát i tak, že splníme jeho touhu. Ta je, abychom se každé ráno vědomě oblékali do Trojjediné čistoty. Rozum, tedy celou hlavu, „oblékejme“ (tužme po tom) do čistoty Nebeského Otce. On je Stvořitel celého světa i člověka a člověk, podle jeho vzoru, také tvoří věci skrze svůj rozum. Čistotu Syna, našeho drahého Ježíše, „oblékejme“ na své srdce. Boží Syn Ježíš je pro nás stále zapáleným, hořícím Srdcem. Touhou každého z nás je hořet pro Pána a mít srdce tiché a pokorné podle jeho vzoru. Čistotu Ducha Svatého „oblékejme“ na ruce a nohy. Duch Svatý do všeho proniká, vše posvěcuje a také každý z nás skrze své ruce a nohy posvěcuje svět: náš Pán nás zve, abychom svým životem posvěcovali vše, co děláme. Je to především naše oběť z lásky, příklad stále odpouštějícího, milosrdného srdce, které nehledá sebe, své štěstí, ale štěstí druhého. Největším darem, který nám Pán nabízí, je svoboda našeho srdce, jak jsme již četli. Pojdme hledat tuto drahocennou perlu, prosme Pána, aby nám ji daroval. Vždyť ten, kdo všechno žádá, také všechno dá. On chce vejít do našich srdcí, aby nám daroval plnost všeho!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Křesťanský život spočívá ve vzájemném mystickém prodlévání – my spočíváme v Kristu a On v nás. Pán opětovně mluví o „zůstávání v Něm“ a říká nám, že právě v tom tkví křesťanský život. Užívá obrazu vinného kmene a výhonků s ním spojených. Toto zůstávání ovšem není nic pasivního, jakési podřimování v Pánu, což by možná byl „blažený spánek“, avšak o tom zde není řeč. Jedná se o činné a též vzájemné zůstávání. Toto vzájemné zůstávání je tajemství, ovšem krásné tajemství, mystérium života. Ježíš je ukazuje na příkladu

vinných ratolestí, které bez kmene nemohou nic dělat, protože k nim neproudí míza, jíž mají zapotřebí, aby rostly a nesly ovoce. Prospěje nám, když se nad tím zamyslíme. Zůstáváme v Ježíši, aby k nám proudila míza, síla, abychom obdrželi nezasloužené ospravedlnění a plodnost. On zůstává v nás, aby v nás podněcoval úrodu, dodával nám sílu k svědectví, jímž církev roste. Kladu si otázku: jaký vztah pojí Ježíše, který ve mně zůstává, se mnou, který zůstávám v NĚm? Je to vztah vzájemné důvěrnosti, mystický vztah beze slov. „Ale Otče“, namítnete, „to ať si dělají mystici!“ Nikoli, toto pouto se týká nás všech a upevňuje se nepatrným zábleskem mysli: „Pane, vím, že jsi zde: dej mi sílu a udělám vše, co řekneš.“ Navažme tento důvěrný dialog s Pánem. Pán je přítomen, prodlévá v nás, Otec i Duch ve mně zůstávají a já mám zůstávat v NĚm... Kéž nám Pán pomáhá v chápání a vnímání tohoto mystického prodlévání, na které Ježíš tolik naléhá.

Červenec/srpen 2020

Jsme zváni ke stále větší, nekončící otevřenosti vůči Ježíši. Když On vstupuje do hlubin našeho srdce, touží, abychom byli jak svým srdcem, tak celým svým životem (ve všech detailech – od skrytých věcí až po běžně se opakující rutinu) zcela vydáni jemu. Čím větší otevřenost z naší strany, tím více nás plní On láskou a nadějí.

Touha, nevýslovná touha po Pánu a jeho přítomnosti, otvírá naše srdce pro Pánovo Srdce: pro to vše, co nám může a chce dát. Vše se odvíjí od míry naší důvěry: čím větší důvěra naše, tím větší láska, naděje a milost z Ježíšovy strany, který může a chce v lidském srdci a skrze něj činit veliké věci, díla a zázraky. Do této harmonie Ježíšova díla záchrany světa jsme každý nenahraditelně potřebný jako barevné sklíčko, propouštějící světlo a zářící tou barvou, kde se zrovna polohou srdce nacházíme (kde nás chce Bůh zrovna mít):

A tak nachází-li se naše srdce a dílo, které koná, v rovině **1. kajícího**, záříme **fialovou** barvou a naše sklíčko v mozaice Ježíšova Srdce takto v nejrůznějších odstínech svítí.

2. Ten, kdo se k Ježíši přibližuje a jeho převažujícím akcentem, který prožívá, není již tolik pokání, jako spíše **vděčnost** – již tedy pochopil, že svůj život žije jen z Boží milosti – jeho sklíčko v mozaice Ježíšova Srdce září **stříbrnou** barvou, neboť jeho touha je nasměrována k pochopení a poznání Pánova milosrdenství, které mu odpustilo a zahrnuje ho radostí. Taková poloha srdce je pro Ježíše již natolik vzácná a jemu milá, že ji vyznamenává stříbrnou barvou, rovněž velmi vzácnou.

3. Další sklíčko v mozaice září specifickou barvou u těch, kteří velmi žijí pro své blízké a již více myslí na ně než na sebe – takoví již **pokročili** ve svém životě ještě dál. Jejich sklíčko (život) propouští zářivě **bílou** barvu, která souvisí s vyvstalou svobodou srdce. Je-li srdce svobodné, pak si s ním Pán může dělat, co chce, a může takový život „zabarvit“ (barvami blahoslavenství) podle svého přání. Bílá barva je podkladem pro všechny ostatní existující barvy, na bílé se všechny ostatní barvy (podoby svatosti) lámou a to je nevýslovné tajemství: čím větší svoboda srdce, tím větší poddajnost Pánu a vděčnost za to, jak mne stvořil a k čemu povolal.

Sklíčko (dílo života) těch, kteří jsou Ježíšovi **4. nejbližší**, září plností barvy **zlaté**. Jako je bílá barva podkladem (poddajností) pro všechny ostatní barvy, zlatá všechny zahrnuje a všemi prostupuje. Ti, kdo jsou Pánu nejbližší, již jej nechají ve svém srdci znovu a znovu se rodit a žijí již zde na zemi nebe a jeho tvořivý „program“: růst lásky donekonečna. A tak naše činnost pro Pána a s Pánem září postupem života různými barvami: podle toho, kde se nacházíme a čím naše srdce zrovna dýchá. Vděčně o tom rozjímejme a zkoumejme, jak v sobě udržovat

a rozpalovat touhu, abychom *trpělivostí* v růstu žizvotních zkušeností, *lnutím* k Bohu a *poddajností* jeho Srdci vábili Pána k rozhojnění lásky, naděje a radosti v nás a skrze nás.

S. Luisa Karczubová

* * *

Můžeme si položit prázdninovou otázku: Bdím sám nad sebou, nad svým srdcem, svými pocity a myšlenkami? Střežím poklad milosti? Uchovávám v sobě přítomnost Ducha Svatého, nebo vše ve svém nitru ponechávám ladem a myslím si, že stejně bude dobře? Nebudme naivní: pokud si srdce nestřežíme, přijde někdo silnější a vezme nám drahocenný dar vnitřního ticha a pokoje. Naopak: Je velmi nutné zůstat bdělý – tedy zachovávat tyto tři rady: **Nezaměňovat pravdu:** Ježíš bojuje proti ďáblu, tedy proti lži! **Kdo není s drahým Ježíšem, je proti němu:** neexistují polovičaté postoje, v Boží přítomnosti musí být plnost mého rozhodnutí! **Bdělost nad vlastním srdcem:** protože ďábel je vychytralý a velmi lstivý. Dosud nebyl trvale vyhnán: to se stane až v poslední den... Vnitřní ticho a pokoj srdce se naopak stává nesmírně vzácným darem pro následné vzplanutí Ducha Svatého v nás, pro následný oheň lásky, který stále pevně a silně vlévá Boží přítomnost do našich srdcí! Budme lidmi, kteří v sobě nosí poddajnost, mladost a svěžest Ducha Svatého. Kéž žijeme skrze něho s ním a v něm!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Písmo jsme dostali darem, abychom přemáhali svoji zapomnětlivost ve vztahu k Bohu. Je důležité mít tuto paměť, když se modlíme! Jak tomu učí žalm: „Vzpomínám na Hospodinovy činy, ano vzpomínám na dávné tvé divy.“ (Žl 77,12) Rovněž na divy, které Pán učinil v mém životě. Je podstatné pamatovat na obdržené dobro. Jeho zapomínáním se odcizujeme sobě, „chodcům“ existence; zapomněním vytrháváme své kořeny ze země, jež nás živí, a necháváme se unášet větrem jako listí. Upamatovat se však znamená znovu navazovat ty nejsilnější svazky, cítit se součástí dějin a dýchat spolu s lidem. Jak si však lze zapamatovat to, co se jenom slyšelo, ale nezakusilo? Bůh, který ví, jak je to obtížné a jak je naše paměť křehká, učinil pro nás něco neslýchaného: zanechal nám *památku*. Nezanechal nám jenom slova, protože je snadné zapomenout, co se **slyší**. Nezanechal nám pouze Písmo, protože je snadné zapomenout, co se **čte**. Nezanechal nám jenom znamení, protože je možné zapomenout i na to, co se **vidělo**. Dal nám pokrm a je obtížné zapomenout **chuť**. **Zanechal nám Chléb, ve kterém je On, živý a pravý, s veškerou chutí svojí lásky.** Eucharistie nemůže být pouhou připomínkou, je *činem*, je Pánovou Paschou, která v nás ožívá.

Jsmo svoláni jako apoštolové poslední hodiny, kterým má hořet srdce ještě snad „více“ než prvním apoštolům, neboť Láska stále roste. Kromě centrálního úkolu – oběti za kněze – máme připravovat svá srdce (Betlém-lůno, ve kterém se rodí Pán) pro jeho druhý příchod. Ježíš poprvé při vtělení vstoupil „do svého“: do Mariina lidství (lůna)! A než přišel, tiše (aniž by měl svět tušení) vyzdobil předem Marii všemi dary, aby ten vzácný úkol splnila. Nyní (v každé době) se ptá Král (jakožto střed lidského srdce) podruhé Marie-Církve: *Mohu již přijít definitivně? Toužím přijít, ale najdu lidská srdce připravená, která mne očekávají?* A Pán pro to znovu předem (lidem-celému světu) dává všechny pomůcky – Služebníkům mystické dary – aby nás připravil na splnění toho, co čekává: my k tomu potřebujeme to jediné podstatné: zralé, pevné, mužné, zbožštěné (proměněné) srdce, které Pána pozná ve všem, co se děje, a ihned na něj reaguje. Naše rozlišující srdce se učí nerozhodovat se podle „vnějšku“, ale vidět podstatu: Boha a to, po čem On touží. A k tomu nám Pán *zduchovňuje smysly*, aby na rozdíl od těch fyzických viděly podstatu-Trojici, přičemž *mystická modlitba srdce* (když se k ní člověk dopracuje) je přirozeným prostředím pro růst láskyplného vztahu.

Pro nás (putující slzavým údolím) je normální, že vidíme nejprve **tělo** (věci viditelné na nás dopadají nejsilněji jako první), pak teprve nám zavoní (u druhého) **duše** a teprve až nakonec se otvírá to nejskrytější: **srdce** (trůn Boha – tam vpouštíme jen přátele). Paprsek blahoslavenství, který nám vychází ze srdce, nezahledneme fyzickým okem, ale zrakem srdce. Otcové říkají, že Adam s Evou byli v ráji poskládáni „naopak“: zářili duchem-srdcem (barvou svého blahoslavenství – Adam růžovým milosrdenstvím, Eva bílou svobodou táborského světla), podstatou, která chránila a obalovala jejich duši. A nejskrytější (obalené v té záři světla) bylo teprve jejich tělo – jako dnes z člověka vychází to, jaký je v srdci, i když srdce není vidět, z nich „vycházelo tělo“, i když nebylo hned nejviditelnější! S takto poskládaným lidstvím (srdce-duše-tělo) slyšeli a viděli Boha ve všem (nejintenzivněji), tak jak ho máme slyšet a vidět my: **duchovními smysly srdce**. A tak i naše fyzické smysly Bůh zduchovňuje (zjemňuje, zvnitřňuje, zintenzivňuje), aby sílilo a rostlo srdce, až jakoby do obvodu těla a chránilo nás znovu jako světlo Duchu Adama a Evu v ráji. Hoříme-li Duchem, jsme „nedotknutelní“ – zlo nás nemůže zničit.

Srůstem s Ježíšem se pomalu vracíme do své přirozenosti, do logiky nebe (vnímání Boha celým srdcem): nejde o nic privilegovaného pro „vyvolené“, naopak. Avšak tento stav dokonalosti (dostupný každému) si sami nevynutíme, neboť proměnu (zduchovnění) koná Bůh v nás (kdy a jak chce), ovšem od nás žádá přispění trojího druhu (aby nás mohl propálit): vedle stále živé touhy je to **1. trpělivost** v růstu životních zkušeností (důvěra, že co s námi Bůh dělá, dobře

dělá); **2. Inutí** k Bohu (hledat to, co nás s ním nejvíce spojuje vynalézavou láskou, v odkázanosti na něj); **3. poddajnost** jeho Srdci žít větou: *Dělej si se mnou, co chceš!* To všechno jsou nutné nehlukné dispozice opačné vůči vřavě „světa“, přitahující Boha k proměně našeho srdce! Touto trojí vnitřní námahou (askezí) spolu s jeho konáním (naší proměny) rosteme stále více do znalosti Pánova Srdce i toho svého, ve kterém Bůh bydlí: a to je pro misi druhého příchodu to nejpodstatnější! Neboť když vnímáme, jak k nám Bůh mluví (naše modlitba srdce), plníme přímou cestou úkol, pro který jsme byli originálně stvořeni. Nejpodstatnější je znát své a Boží Srdce – vše ostatní bude přidáno!

Bůh si proráží cestu ze srdce navenek (aby mohl mluvit) – zatímco my se prokutáváme v hledání jeho tváře zvnějšku dovnitř. Ztišujeme se, aby z hlubin zazněl jeho hlas. Vstupní brány, kterými všechno do sebe vpouštíme a kterými z nás všechno vychází, budou vždy stejné: **tělesné smysly** – zrak, sluch, čich, chuť a hmat: jsou hmatatelné. Vyhodnocují celé stvoření – věci viditelné. Pod kůru stvoření se ale dostáváme smysly duchovními – **smysly srdce**, které mají teprve vyrůst: srdce má rovněž zrak, sluch, čich, chuť a hmat. Tyto smysly srdce jsou v plenkách, čekají na růst (aktivuje je modlitba srdce) a jsou skryté, jako je skryté srdce v nás. Když nejsou kultivovány, smysly fyzické je utlačují. Když ale duchovní vyrostou a zesílí, podmaní si (promění) vše ostatní v člověku tak, že jim i fyzické smysly začnou sloužit a propouštět Boha, který je z člověka vidět, slyšet, který voní, je uchopitelný a má chuť. Jsme jako Adam a Eva v ráji: Bůh se prochází v našem srdci (životě) jako v Edenu a může z nás vycházet (skrze smysly) ven a vracet se (inkarnovat) znovu v těle na zem a konat veliké věci! (Našima rukama, nohama, hlavou: proměněnými smysly). Ježíš se po svém Nanebevstoupení mezi námi – v současném světě – prochází opět v těle, a tím tělem je: **1.** obydlí lidského srdce (lůno); **2.** eucharistie; **3.** církve, která má rovněž své lůno (Mariino).

Ježíš je tichý a pokorný a komůrky našeho srdce se dotýká jemně: to se učíme rozeznávat, oproti známým silným hlasům světa. Usilujeme o ticho (základ všech blahoslavenství), abychom zaslechli toho, který je Tichý a s ním začali hovořit (modlitba srdce). Je tu *naš zápas* (trpělivost, Inutí, poddajnost) a *jeho proměna* v prostředí rostoucí modlitby srdce: ta začíná nenápadně: od ustálených zvyků se vnitřně stále více obracíme na Pána, střelně, vše s ním prožíváme, vše mu „vyprávíme“, vzlykáme třeba formou Ježíšovy modlitby (opakováním jedné věty, jednoho slova, jeho jména v neřešitelné situaci)... Tato modlitba srdce (rozhovor) začne nenápadně vřavu smyslů proměňovat: **fyzické smysly** se začnou „uzavírat“ (ztišovat), aby nepropouštěly cokoli do srdce a nedusily, nezahlušovaly tam čekajícího jemného Pána. A jak se **zduchovňují**, přesídlí z povrchu těla do nitra srdce (zvnitřní se – přepólují pozornost). Začneme vnímat silněji tlukot (komunikaci) Pánova Srdce ve svém srdci než okolní lomoz. Tento přerod nazýváme nocí smyslů. (*pokračování v říjnovém rozjímání*)

S. Luisa Karczubová

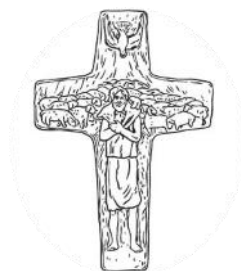
* * *

Kéž naše srdce hoří láskou, která na nás stále vytéká z probodeného Srdce našeho Pána! Nebojme se dívat do otevřeného Srdce Pána, který přichází! Je náš, je stále s námi a dává nám svou pomoc v každý čas. Zkusme se zadívat do očí jeho Srdce, abychom v každém okamžiku poznali ctnost Boha, kterou nám právě dává a nabízí, aby nás posílil a pozvedl na naší životní cestě. Snažme se najít to, čím právě v přítomném okamžiku žije a bije Boží Srdce – to je naše radost, ono je naší záchranou a spásou. Opět mu plně odevzdejme své životy a mějme upřímnou touhu, aby se ono samo oslavilo na životě každého z nás. Náš Pán nám dnes přináší velikou naději – přijměme ji, nebojme se! Nezapomínejme, že svým čistým životem stojíme na straně Vítěze, který ve svém Srdci svírá plnost radosti pro nás! Kéž naše srdce vyzpívají nezranitelnou slávu Boží zraněné lásky!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Kamerunská zasvěcená panna Angela Rachel Bilégué, žijící už devět let v Římě, letos v srpnu na přání papeže Františka založila iniciativu modlitby za něj stanovené na každého třináctého dne v měsíci. Nikoli náhodou bylo stanoveno datum na třináctého. Toto datum se totiž symbolicky opakuje v jeho životě: 13. prosince přijal Jorge Mario Bergoglio kněžské svěcení, 13. března byl zvolen papežem a na 13. květen připadá zjevení Panny Marie Fatimské, jíž zasvětil svůj pontifikát. „Máme v úmyslu věnovat celý jeden den v každém měsíci papeži Františkovi, a to různými způsoby – v modlitbě, oběti a postu – a zapojit do naší iniciativy co nejvíce lidí.“ Taková myšlenka je Služebníkům blízká, a proto se s ní můžeme také seznámit a pozvat Služebníky k účasti.

Každý z nás má vždy jeden z pěti smyslů na prvním místě a takový zůstane i zduchovnělý (když přesídlí z těla do srdce): jako jsme předtím jedním fyzickým smyslem nejsilněji vnímali viditelné věci, nyní jím nejsilněji komunikujeme s Bohem. Tento první smysl mi v *modlitbě srdce* upozorňuje na to, jak se mi Pán dává, jak ho vnímám a zakouším! Kdo má takto dominantní smysl *sluch*, bude ho při modlitbě srdce sytit znějící slovo. Kdo má na 1. místě *chuť*, bude slova modlitby vychutnávat a okoušet. Kdo má *čich*, bude mu opakování slov (Ježíšovy modlitby) vonět: intuitivně, šestým smyslem. Kdo má *hmat*, bude se při opakování modlitby slov ve své představivosti dotýkat (hmatat).

Nevím-li, jak ten duchovní smysl nalézt, začnu u dobře známých fyzických smyslů: který z pěti je pro mne zásadní (když miluji a lásku přijímám)? Zůstane i po proměně nejdůležitějším pro komunikaci s Bohem a skrze něj postupně zduchovní i všechny zbývající čtyři smysly. Je-li základní fyzický smysl již zralý (zduchovnělý), sálají z nás plody, je-li ještě zakrnělý (slyší jen na tělo), chová se ve vztahu k druhým i k Bohu neproměněně: neslouží, neodhaluje Boha, ale pracuje jen pro sebe:

1. Pokud jsem tělesně (psychologicky) **sluchový** typ (Slyš Izraeli!): Slovo je pak pro mě úhelný kámen pro fungování a slovo mne také (je-li užito proti mně) vysazuje z harmonie. Ze slova vyrůstá veškerá moje tvořivost a životodárnost. Duchovně neproměněný sluch (což na sobě pozoruji jako pokušení) žongluje chytrácky se slovem, slovem zraňuje apod.
2. Pokud jsem **zrakový** typ (ikonografický – liturgický): Vnitřně mě naplňuje jen nejvyšší dar/obět z lásky; analogicky když poznám, že Bůh stačí, pak mohu vše. Proměněný zrak je jako pohled nebeského *Otce*, který nalomenou třtinu zalévá balzámem milosrdenství. Neproměněný zrak: zkoumá s hrdou povýšeností, druhé sráží, drtí, pohledem znehybňuje.
3. Pokud jsem **čichový** typ (mám intuici na atmosféru, co se čím nese): Zásadním pilířem lásky je pro mne opora, stabilita – už jen tím, že jsem přítomen, jsem oporou. Neproměněný (neduchovní) čich utíká do manipulace, majetnictví, vytváří nesnesitelnou atmosféru, ve které se nedá dýchat, ze které není úniku.
4. Pokud jsem **chuťový** typ: pak lásku vyjadřuji službou (ne slovem, ale činem). A důkazem lásky druhých je to samé: prokázaná služba. Z proměněné (duchovní) chuti vyzařuje starostlivost, nezištnost. Neproměněná chuť svádí k sebelítosti a k odmítání služby (z vlastní nedocenenosti dělá tento typ „cavyky“).
5. Pokud jsem **hmatový** typ: je pro mě samozřejmě zásadní dotek (pevné objetí smaže rány, odpouští). Proto proměněný hmat se chová *mateřsky* jako rodič, který přes všechno kopání pevně obejmě dítě a nepustí, dokud transfuze pokoje nevykoná své. Neproměněný hmat se chová pomstychtivě jako hradba

nedotknutelnosti, mstí se uzavřeností – za utržené rány vydírá, zraňuje a nárokuje si nesplnitelnou pozornost.

Pán slíbil, že toužící takto promění, aby ve svém srdci zaslechli tlukot jeho Srdce: viděli, slyšeli, chutnali, voněli a hmatali Pána přednostně vnitřně. Ze síly takového zvnitřnění uneseme i zneuznání lásky v rovině lidské: nejsme třeba psychologicky naplnění, ale duchovně se stáváme plodným holokaustem (podle blahoslavenství) – a to je silnější slast a štěstí než vše ostatní. Fungující duchovní smysly léčí vše ostatní lidské. Na začátku proměny (vstupem do temné noci) je tedy třeba **tichosti** od hluku „světa“, kdy člověk vstupuje do srdce a začíná broudit smysly na vnímání Boha! **Tichosti** je třeba ale i v konečné fázi mystiky: kdy se nám všechny smysly (skrže jeden centrální) začnou slévat do zraku a člověk je zahleděný celým srdcem už jen do Pána: dokonce i slova ustupují! *Až mě budete milovat, nebudete se mne již na nic ptát*: to neznamená, že nemáme otázky, ale v pohledu do Pánovy Tváře: slyším, cítím, hmatám, chutnám odpověď. Jako v celoživotním vztahu není třeba slov na vysvětlování, v konečné fázi mystické modlitby přestává i naše srdce vzhledem k Bohu „štěbetat“, ale „mluvení“ se propálilo do „nazírání“: lidské srdce hledí na Srdce Pána a tak k sobě vzájemně „mluví“! Nejsou to akustická slova, ale v srdci již stále „znějící řeč“ nekonečné, věčné, stále rostoucí lásky. A Pán ze srdce přesně čte to, co mu říkáme (beze slov). A to je vlastně tajemství mystické cesty člověka s Bohem, na které se postupně stáváme eucharistií – jeho Tělem. Jaké to má pokračování na zemi, ptáme se? Bůh s takto dokonalým člověkem už nedělá nic jiného, než že se stále dokola nově a nově rodí v jeho srdci. Člověk má tak neustále nové podněty pro sebe i pro okolo lidí a stává se donekonečna a nevyčerpatelně tvořivý se svým Stvořitelem. Ať bdí nebo spí, Bůh v něm tvoří stále nové věci. Člověk je Bohem stále nově oplodňován, bez přestání zaléván impulzy, a ty ihned rozpoznává mezi tisíci jinými zvuky (světa) a reaguje na ně (stanou se nejintenzivnější): člověk Boha nachází skrže duchovní smysly ve všem a ve všech, i v maličkostech. Takže spějeme k tomu, že zatímco je náš zrak srdce zaměřen neustále na Pána, fyzický zrak (sloužící srdci) se věnuje druhým lidem a oni v našich očích mohou zachytit naše srdce: což je celobytně sytí. Zduchovnělé smysly vycházejí ze srdce misijně ven přes fyzický zrak a druhým lidem dávají zakoušet Boha tak, že ho mohou „slyšet, čichat, chutnat, hmatat i vidět“. Milosrdný pohled, ve kterém je shromážděno všech pět smyslů našeho srdce, oslovuje druhé celobytně – všechny jejich smysly. **Milosrdný pohled** je tak pro druhé: **slovem** lásky (působí na sluch); je **přítomností** Boha (kterého lze cítit); je **láskyplným dotekem** (lze ho chutnat a hmatat) a vzácným **darem** (lze ho zahlédnout). V kom takto roste vnitřní ticho a sílí řeč Pána (skrže modlitbu srdce a zduchovnělé smysly), ten zachytí příchod Pána ve slávě jako nejsilnější impuls: ten přebije všechny ostatní nedostatky (strachy apod.). Učí nás tomu (sílicímu tichu, ve kterém Slovo má hlavní slovo) každé proměňování ve mši, což je nácvik na jeho Příchod ve slávě! Svým životem dotvoříme s Bohem něco nesmírně originálního a vzácného. A tomu říkáme stále *Fiat*.

S. Luisa Karczubová

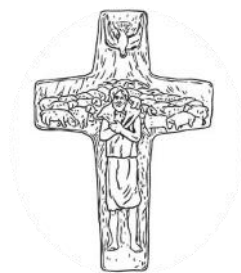
* * *

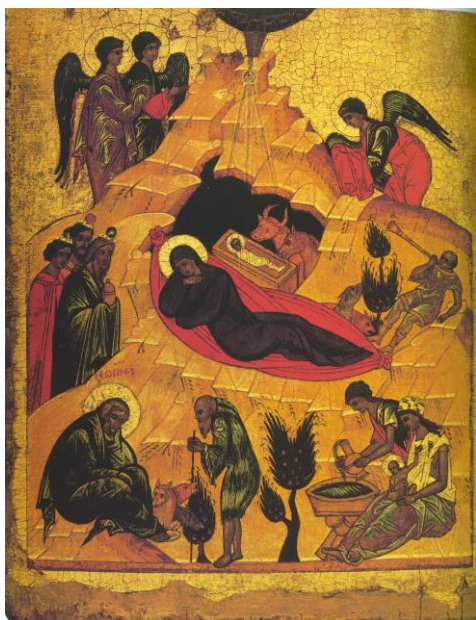
Společně s Pannou Marií vstupme do měsíce, ve kterém nám ona sama nabízí modlitbu růžence jako jednu z důležitých zbraní pro náš život i pro celý svět. Její Neposkvrněné Srdce vítězí a naše srdce kéž vždy stojí na straně Královny, která přichází po pravici jediného Krále lásky! Kéž bychom si více uvědomili důležitost a vzácnost doby, ve které žijeme: více jak kdykoli jindy může zazařit příklad našeho ctnostného života. Toužíme stále více poznávat Srdce Pána lásky, který přichází k nám, máme touhu jít do stále vnitřnějšího života celé Nejsvětější Trojice, v srdci nosíme prosbu poznat hlubinu velebněžského Srdce našeho Pána. Dýchejme svým srdcem stále více Boží přítomnost mezi námi a nebojme se žít úplně – do posledních detailů tak, jak to od nás každý den očekává! Vždyť Pán nám dává všechno, ale my patříme jen jemu!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Zdravas Královno, Paní oděná v bílém! Hledím na tvůj zářivý šat a jako biskup oděný v bílém připomínám všechny, kteří jsou oděni křestní bělostí, chtějí žít v Bohu a rozjímají o Kristových tajemstvích, aby vyprosili mír. V nejhlubším nitru svého bytí, ve svém Neposkvrněném Srdci, okrášili nás jasem klenotů svojí koruny a posilni radost Kristovy církve. Svým sladkým pohledem posilni naději Božích dětí. V radosti evangelia budeme církví oděnou v bílém, do běla vypranou v Beránkové Krvi. A tak budeme jako ty, obraz světelného sloupu, který ozařuje cesty světa. Zdravas, Matko Páně, Panno Maria, Růžencová Královno z Fatimy! Znamení žhnoucího ohně Ducha Svatého, nauč nás v tomto údolí radostí a bolestí věčným pravdám, které Otec zjevuje maličkým. V jednotě se svými bratry zasvěcují se Bohu tvým prostřednictvím, Růžencová Panno z Fatimy. A nakonec, prostoupen Světlem, které vychází z tvých rukou, budu vzdávat slávu Pánu na věky věků. (Modlitba papeže Františka ve fatimské kapli zjevení)

Navazujeme na minulé rozjímání o duchovních smyslech srdce, z nichž je zrak syntézou všech ostatních smyslů. Co nelze slovy ani zprostředkováním ostatních smyslů zcela vyjádřit, to otevře k dokonalejšímu chápání zrak. Proto nás tradice církve stále učí Boží tajemství kontemplovat a v srdci je pak zakoušet v souznění všech ostatních smyslů, abychom měli ne částečné, ale celistvé (integrální) poznání. Vstupem do adventu sílí touha po příchodu Pána. Proto již nyní začněme kontemplovat ikonu **Narození Páně**, abychom rozjímání (slovo k ní) dokončili ve vánočním měsíci prosinci:

Vtělený Kristus je středobod, do kterého se sbíhají všechny linie vesmíru: proto nejstarší vyobrazení *Narození Páně* umísťovala do středu scény Ježíšovy jesličky. Postupně dostává ústřední místo ale také Bohorodička a obsah vyobrazení se rozšiřuje na celé dějiny spásy ve zkratce. Pozorujeme tak příjezd králů od Východu vzhůru za hvězdou symbolizující lidství, které hledá ztracený ráj pozvednutím mysli k Bohu. Tři králové vlevo na ikoně stoupají vzhůru, což obrazně vyjadřuje lidské úsilí, které se snaží proniknout do Božích tajemství. Bůh je ve výšinách, proto se dva andělé dívají nahoru, k trůnu Trojice. Anděl dosvědčuje vždy přítomnost Boží. Další anděl obrací svůj pohled k pastýřům a sděluje jim, že je zbytečné snažit se vystoupit nahoru: nastala totiž chvíle, kdy sám Bůh sestupuje shora. Zapotřebí je mít jednoduše čisté srdce, abychom ho mohli vidět (srv. *Mt 5,8*).

Pastýř na pravé straně ikony (naproti králům) naslouchá hlasu zvěstování anděla. Představuje vyvolený národ, onen národ, který si vyvolil Bůh sám – Bůh, kterého nyní vidíme jako toho, kdo sestupuje z nebe sám jako dobrý Pastýř, aby shromáždil své stádo, ke kterému už po dlouhá staletí promlouval mnoha způsoby (srv. *Žid 1,1*). Ve středu ikony je umístěna betlémská jeskyně, ve které se milost Spasitele zjevila, když se čas naplnil (srv. *Tit 2,11*). Sestoupila k nám, aby usmířila všechny, vzdálené i blízké (srv. *Ef 2,17*).

Milost (*gratia*) podle svatého Augustina má stejný jazykový kořen jako výraz *zdarkadané* (*gratis*). Latinští otcové měli vážné důvody k tomu, aby neústupně hájili toto pojetí křesťanského učení proti pelagiánům (přesvědčeným o síle lidské šikovnosti, která Boží pomoc odsouvá na „vedlejší kolej“). Řekové zase vystupovali proti dualistickým tendencím, a proto zdůrazňovali zase jiný aspekt

téže jediné společné víry: museli zdůrazňovat rozměr spolupráce všech stvořených sil s milostí. Ozvěnu jejich postoje slyšíme v byzantské liturgii: „Co ti přineseme, Kriste, že ses zjevil kvůli nám na zemi jako člověk? Vždyť každé stvoření pocházející od tebe vzdává ti díky: andělé zpěv, nebesa hvězdu, mágové dary, pastýři údiv, země jeskyni, pustina jesle; a my – Pannu Matku.“ Tento text bezpochyby inspiroval naši ikonu. Církev v modlitbě přináší Pannu Marii Bohu. Touto nabídkou otevírá tajemství vtělení. Bůh může sestoupit na zem, což bylo předobrazeno Jakubovým žebříkem (srv. Gn 28), viděním, které se stalo pravým opakem Babylonské věže (srv. Gn 11): lidského úsilí získat si nebe vlastními silami. V ráji nabídl had Evě falešnou možnost stát se Bohem (srv. Gn 3,5); nová Eva se nabídla, aby se Bůh mohl stát člověkem. Pochybnosti svatého Josefa, který byl pokoušen ďáblem, který na sebe bere podobu pastýře, jsou vykresleny v levém rohu scény a představují naše věčné váhání, neboť nejsme schopni pochopit ani moc Boží, ani velikost člověka. Pravdu o Ježíši Kristu, že je skutečný Bůh, Bůh z pravého Boha, musel Josefovi vyjevit anděl.

Na druhé straně ikony, v jejím pravém rohu, jsou dvě moudré ženy, které myjí novorozence a jsou podle apokryfního vyprávění ochotny dosvědčit panenské narození Krista, který přišel na svět jako člověk. Tím, že myjí děťátko, jako každého člověka, který se právě narodil, navíc dosvědčují, že Ježíš je opravdový člověk... (*dokončení v prosinci*)

S. Luisa Karczubová

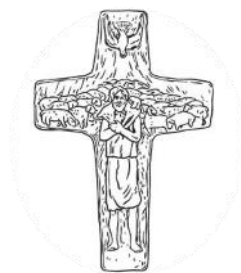
* * *

Nebojme se ničeho, vždyť Pán je stále s námi! Tužme z celého svého srdce po daru, který nám Pán touží dát: je jím *Perla svobody*, kterou chce vložit do našeho srdce, abychom se postupně stali úplně svobodní pro Pánovo Srdce! Pokud náš milý Ježíš má své probodené Srdce zlaté zlatou láskou, potom rozdrčené Srdce Ducha Svatého je z bílého zlata! Je naprosto jasné, že jde o průměr něčeho, co je nám velmi vzácné, přesto nebeské zlato si nemůžeme blíže představit, vždyť: ‚Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.‘ (1Kor 2,9) Naší starostí tedy zůstává jediné: abychom byli skutečně lidmi, kteří Pána milují, a to z celého srdce, skutečně, doopravdy! O to prosme, to ať se stane naší jedinou starostí a také milou povinností. Jen svoboda našich srdcí nám přinese nekonečnou radost a naději, kterou potřebujeme v tomto čase více než kdykoli jindy!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Na svátek svatého Františka z Assisi papež František podepsal novou encykliku, která nese název „Fratelli tutti“ – „Všichni bratři“, jako určitou výzvu, jak se postavit k posledním časům, ve kterých žijeme. Přinášíme z ní úryvek: „Nesmíme vynechat zmínku o tom, že přát dobro druhému a společnosti znamená také přičinit se o to, abychom zráli jako osoby a jako společnost, a to v oblasti různých morálních hodnot, které vedou k celostnímu lidskému vývoji. V Novém zákoně se zmiňuje plod Ducha Svatého, který se řecky řekne *aghatosyné* (srv. *Gal 5,22*). Tento pojem znamená *být blízce připoután k dobru, hledat dobro*. Znamená to usilovat o to, abychom darovali druhým to, co je nejcennější: dovolit jim vyžít, vyrůst v dobrém životě, ve cvičení se ve ctnostech, a ne pouze v hledání dobrého materiálního zajištění. V latině existuje podobné slovo: *bene-volentia*, to znamená být připoután k tomu, že druhému přejí dobro. Znamená to silnou touhu po dobru, náklonnost ke všemu, co je dobré a vznešené, co nás *nutí* naplňovat životy druhých tím, co je krásné, božské a následováníhodné.“

Z minulého rozjímání pokračujme v nazírání na ikonu Narození Páně, abychom vrchol tohoto měsíce – Vánoce – uchopili plněji všemi smysly našeho srdce:

...Pro Řeky je Spasitel život v kosmu, pro Židy je vrchol jejich dějin. Strom z kořene Jesse, umístěný dole, symbolizuje zaslíbení učiněná Abrahámovi a jeho potomstvu. Nad jeskyní je vyobrazena hvězda, která přišla do Betléma. Církevní otcové museli odpovídat na otázky, které hýbaly antickým světem, především jak se má determinismus (předurčení) k víře? Téma vztahu pevně daných nezměnitelných zákonitostí, které určovaly běh věcí a svobodné vůle, se stalo předmětem zevrubných traktátů mnoha církevních otců. Například kdyby se každý

člověk zrodil do moci určité hvězdy, jedné z těch mnoha nespočetných hvězd, které tvoří nebeskou klenbu stálých hvězd, podle astrologů by dějiny i život lidí musel odvíjet pod vlivem jejich konstelace. V narážce na tuto pohanskou představu otcové krásně odpovídají: Když se narodil Kristus, musela se pohnout i tato (stvořená) hvězda, protože On sám určil její oběh. Podle svatého Ignáce Antiochijského byla zničena veškerá astrologie, totiž vláda nevyhnutelného osudu (pověřivosti) tím, že v Bohočlověku byl uznán jediný a pravý Pán všech kosmických sil.

Ale radostná chvíle narození je narušena smutnými předzvěstmi. Jeskyně má tvar hrobu, jesličky zase rakve a plenky jsou plátna, jimiž obvazují mrtvého. Pán Ježíš se narodil proto, aby zemřel. Tvář Marie, požehnané mezi všemi ženami, je velmi smutná: její Syn je zavínut do pláten jako mrtvý, který je připraven k uložení do hrobu. Smysl vyobrazení je následující: tragickým osudem Evy se stalo rození pro smrt, je jí dáno do vínku stále vidět umírat své děti. I Panna Maria rodí syna určeného k smrti. Proto je uložen do hrobu.

Když ikonopisci zobrazují vzkříšení, vytvářejí postavu rovněž obvázanou plátny, ale bez těla Kristova. Zde máme příklad toho, jak ikony mohou překračovat hranice času. Na ikonách je vše přítomné zároveň: minulost i budoucnost – narození se smrtí. Adam a Kristus jsou tedy současníky, ne v historickém slova smyslu, ale ve smyslu dvou skutečností, které pokračují v lidstvu: hřích a vykoupění. Jeskyně narození je tmavé místo. Světlo, které se tam objevilo, musí

být přijato, ale bude i odmítnuto (srv. *Jan* 1,5). Tím, že Panna Maria obětovala sama sebe Kristu, aby se mohl vtělit, je Bohorodička na kamenném lůžku tou první, která souhlasila s tím, aby se stala obětí stejně jako on. Na druhé straně smutek nesmí nikdy v ikonách zvítězit. Jestliže je zde znázorněna bolest, musí být zcela zjevný její účel a výsledek. Proto celá kompozice směřuje k navrácenému rajskému pokoji jako nejvlastnějšímu cíli vtělení.

Hrob, do nějž je uloženo dětátko, je zároveň jeslemi, proto u nich postávají býk a osel. Jesle jsou vůbec úchvatný obraz, který Lukáš zmiňuje hned třikrát (srv. *Lk* 1,7.12.16). Jaký význam lze v tomto vyobrazení spatřit? Když byl člověk vyhnán z ráje, říká Písmo svaté, byl oblečen do zvířecích kůží. Někteří církevní otcové vysvětlují, že od té chvíle člověk chápe svou tělesnost zvířecím způsobem, je totiž neustále ve strachu ze smrti. Člověk od té chvíle žije neustále ve zhoubné představě, že sám sebe zachrání, stejně tak jako zvíře, které je soustředěné jen na hledání potravy, aby přežilo. Tak nachází člověk své jesle – to je hřích, aby uspokojil tento instinkt sebezáchovy. Každý z nás má nějaký hřích, kterého se dopouští opakovaně, protože si od něho slibuje nějakou odměnu, uznání. Proto hřešíme – pro falešné zaslíbení „přežití“. Člověk hřeší, protože stále ještě věří hadu a doufá, že bude jako Bůh. Jakoby Eva stále zkoušela jednotlivé plody v rajské zahradě v naději, že dříve nebo později utrhne ten pravý plod. Proto se člověk stále vrací ke hříchu.

Jestliže se Bůh chtěl znovu sejít s člověkem, musel se snížit tam, kde člověk hřeší, tam, kde se člověk stává modlou, do které je zahleděn. Událost Kristova příchodu a položení do jeslí dostává tím závažnější význam. Kristus se totiž snižuje na úroveň, ve které ho člověk může najít, protože se tam určitě vrátí zpět. Zříká se toho, aby byl Bůh slávy („sám sebe se zřekl“ – *kenoze; Fil* 2,7), oprostuje se od všeho, co je božské, a nechá se položit do jeslí, místa, kam se člověk stále vrací, protože se vrací stále ke svému hříchu. Ale hřích je smrt, proto jsou jesle i rakví. A tudíž se Bůh snižuje na tom místě, kam se člověk vrací a může ho najít. A jako je zničen pokrm, tak bude zničen i Syn Boží. Na této ikoně je vidět první zvěstování eucharistie, totiž Velikonoc našeho Pána. Jako je stráven chléb, když se jí, ale zároveň umožňuje přežití, podobně se nechá stravovat až k smrti i Kristus, aby člověk pochopil dobrotu Boží ve chvíli, kdy se On nechává (jako rozlomený chleba) zabít. A kdo pochopí, že Bůh je dobrý, vrátí se k němu a žije, protože on je život. V Novém zákoně je život jen ve vztahu ke Kristu, ve spojení s vírou v něho. Kristus se tedy nechá zničit, abychom mohli jíst chléb života, protože ten, kdo jí z tohoto chleba, bude žít navěky (srv. *Jan* 6,51)

S. Luisa Karczubová

Kéž naše srdce jásá radostí společně s Pannou Marií: „Velebí má duše Pána a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli!“ (*Lk* 1,46–47) Kdo nás může odloučit od lásky Kristovy? (srv. *Řím* 8,39) Je toho vůbec někdo schopen, když naše srdce tolik

prahnou po Pánu a jeho lásce? Darujme mu všechno, plně se mu odevzdejme – vždyť jemu na nás záleží: „Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží.“ (1Petr 5,7) Zůstávejme nadále skrytí v hlubinách jeho Srdce, v hlubinách jeho lásky, která je nade všechno naše pomyšlení! Pán přebývá s námi a nikdy nás neopouští: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,20) Budme lidmi, kteří jsou nositeli naděje a radosti!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: Kdo potká Ježíše, mění cestu. „Vstaň, rozsviť se, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou!“ (Iz 60,1) Dnes tato výzva patří i nám a je nám pobídkou, abychom se nechali dostihnout betlémským světlem. I my jsme zváni nezůstávat u vnějších znamení této události, ale vzít si z ní podnět a jít v novosti svého života cestou lidí a věřících. Světlo, které předpověděl prorok Izaiáš, je přítomné a potkávané v evangeliu. Ježíš, narozený v Betlémě, městě Davidově, přišel, aby přinesl spásu blízkým i vzdáleným: všem. Evangelista Matouš ukazuje různé způsoby, jak se s Kristem setkat a reagovat na jeho přítomnost. Například zkušenost mudrců (srv. Mt 2,1–12). Byli *otevřeni novosti* a zjevuje se jim ta nejpodivuhodnější a nejvíce překvapivá novost v dějinách, totiž Bůh, který se stal člověkem. Mudrci se klanějí Ježíši a dávají mu symbolické dary: zlato, kadidlo a myrhu, protože hledání Pána v sobě zahrnuje nejenom vytrvalost na cestě, ale také štědrost srdce. A nakonec se vracejí do své země, jak říká evangelium „jinou cestou“. Každý muž a každá žena, když potkají Ježíše, mění cestu, vracejí se do života jiní, obnovení „jinou cestou“. Vracejí se do svojí země a nesou si v sobě tajemství pokorného a chudého Krále. Také my, se ztišme ve svém srdci a nechme se osvitit Ježíšovým světlem, které vychází z Betléma. Nedovolme strachu, aby uzavřel naše srdce, ale mějme odvahu otevřít se tomuto světlu, které je mírné a diskrétní. Potom se jako mudrci „zaradujeme nevýslovnou radostí“, kterou si nebudeme moci nechat pro sebe.

